

פרשת ואתחנן

הפטרה: נחמו נחמו (ישעיה מ')

1954 שנים ללא בית מקדשנו

שבת נחמו

אבות פרק ד'

19:11	18:58	19:19	הדלקת נרות שבת :
20:22	20:18	20:21	צאת השבת :
20:52	ר"ת:	19:40:45	שקיעת החמה :

שמונת פסוקים: 122

שכל המשלים פשוטיו עם הצבור מאריכין לו ימיו ושנותיו. (פרכות ח)

קוצץ קטן הכמות ורצ האיכות לחצק לזותיהם של אחינו צני וסרכל קדושים לחציהם שצשמים

מאצרות ההפטרה – מזונות לזכות... לא בבת אחת !ערה
 יהלומים נוצצים מהפטרת השבוע במיוחד בשבילי

לקחי הפרשה לשבת – עצות והנהגות מחז"ל הקדושים
 הדרך הקלה לזכות לזכרון

פלפלין מפלפלין – (סדרה 35)
 תשובה לפרשת דברים, הפסיד מעלת "עשרה ראשונים" או לא?

חברים מקשיבים לקולך ט' !ערה
 משקין ושוחטין את הביתיות

"יהב ליה ידיה, ואוקמיה" לב בוער וכסופים להשם יתברך מהאדמור
 אש להבת שלהבת כח' מקבץ חדושים – סוד זקוף הגפוש מקאמרנא וצ"ל

מהאתבתי תורתך
 משה רבנו בא בעבוד בכל דור למענכם, התבוננו מה כתוב על הדולק.

הכנות נצרכות לשבת קודש. (סדרה 74)
 הקב"ה שולח לך סיוע מן שמיא, לא תנצל זאת ?

מעלת תפלת ותיקין (סדרה 60)
 זהירות חלודה...

מעלת למויד הזוהר (סדרה 65)
 מעלת הקם בחצות ולווי מלכותי לבית הכנסת

דרך ארץ קדמה לתורה (ד' !ערה)
 מדות והנהגות טובות מחז"ל הקדושים – צריך חיני

פלאי הבורא מבשרי אחזה אלוה (סדרה 39)
 רחמנא לבא בעי – ההתחדשות נובעת מן הלב

תופינים לשבת קודש
 ולא אבוא בעיר ...

הכנות נצרכות לשבת קודש (סדרה 74) – הקב"ה שולח לך סיוע מן שמיא לא תנצל זאת ?

ממעשיו על פי התורה ובקיום כל מצותיה לבל יעדר היו מן קומה הרוחנית, כי היו אם יעדר איזה אבר מקומת הרוחני יגיע הפנים לשורש נשמתו גם כן, ויגיע גם כן הפנים עד קומתו הנשמית שכל הצרות והדינים ועיבוד השפע מלמעלה הכל הוא עבור הפנים שפונם בקומה הרוחנית ומגיע בהשתלשלות לקומה הנשמית גם כן שמרגיש הכאב מן החסרון הוא. וע"כ צריך מיד לחזור בתשובה לשוב עד לשרשו ויתקן מה שקלקל על ידי מה שמהרהר ומתחרט בלב שלם בחרטה נמורה שהרהור הוא הוא רוחני ומתקן מה שקלקל בקומה הרוחנית, ואחר כך ישוב גם כן במעשה לתקן קומתו הנשמית במעשה והעיקר הוא החרטה בלב שלם שהוא תיקון קומה הרוחנית שעל ידי זה משיב האות של שורש נשמתו לכלל התורה שעל כן נקרא תשובה תשוב ה' שהן כלל עשרים ושתיים אותיות התורה ה' מוצאות הפה שעל ידי ההרהור וחרטה ישובו להיות אחדות אחד ושלימות תורה שלימה בלי חסרון בכל כ"ב אותיות התורה שהן כלל התורה כמבואר זה אצלנו במקום אחר באריכות יותר: וע"כ אמרו בנמרא המקדש את האשה על מנת שהוא עדיק ונמצא רשע הרי זו מקודשת שמא הרהר בתשובה נמצא כי הרהור התשובה העיקר שבוה נתקן קומת הרוחנית אלא שצריך לדבק קומה הנשמית שלו גם כן לקומה הרוחנית להיות לאחדים ולקיים מצות התורה במעשה להיות התיקון ברוחני ובנשמתי ובתיקון המדות על ידי המעשה שהן משתלשלין ממדות עליונות בתוך האדם, למשל ממדת האהבה העליונה נשתלשל בתוך האדם להיות משתמש בזאת המדה לכל מה שירצה לאהוב שהבחירה היא ביד האדם, ואם יש לו דעת ואמונה שזאת המדה היא ממדות העליונות שעל ידו הוא הנהגות כל העולמות ומדה זו ישנה גם כן בתורה כנודע כי י"ג מדות שהתורה נדרשת בהן הן ממש מדותיו של הבורא ב"ה שעל ידם הוא מנהיג את העולם ומצד התורה שיש בה אותן המדות, באין המדות גם כן בתוך האדם בעת הוולדו עם ביאת נשמתו בתוך הגוף שהיא לקוחה משורש אמת התורה שכלול מכל התורה ובתוכה יש מדות האלה ועל ידי זה באין ומוטבעין בתוכו כל המדות להיות משתמש בהן לכל אשר יחפון, ואם יש לו דעת אזי אפילו בשעה שנתעורר בו המדה של האהבה שמתחיל לאהוב איזה תענוג נשמתי, יחשוב הלא זאת המדה היא משורש המדות של התורה ומדות העליונות אלא שנתמצם בתוכי עם ביאת נשמתו לגופי לסייעני בעבודתו יתברך שמו למען אתנהג בהם כל הנהגותי בעבודתו יתברך שמו, כי בלתי המדות אי אפשר להתחיל שום עבודה אליו יתברך כי עבודת השם הוא דוקא בדחילו ורחימו שהן אהבה ויראה ובהתקשרות ובניצוח וכוונא

אחי ורעי קוראים וקרים... הרצה הנשים רואים מאמר אחד ונבדלים מאמר, אמנם אפשר להבין זאת, אך אם יאמרו לך שבמאמר זה טמונים יהלומים שלא יסלח בפני ואחרי שחקרתי פנים וטמיעי זאת בפסקה, תזכרה להיות אדם חכם, כמין דגם משפר שאתה טרחת לבנות, וכו' ידעתי כמה נחת רוח זה עושה לאדם שצשמים היות מפנה זמן איכות שצטת קדש ויושב וקורא לאט (השבת הרצה, לאו יש לך למהרה?) ובהכנה כסופר יהלומים ונהנה מכל מהל מלי דלוקיחא פטופטי דלוקיחא ומכין לעלמא שך עמוס ושפט שכל נפול למדל בעולמנו זה השפל, ואם תזכרה שפעל בלדך מן הרגשה מיוחדת שפואת שמחה עצומה והרגשה עליונה, תלע שזה ה' יתברך שכל אליה צמיח לבנו אחינו וקסיונו לך שציק לעשות לו נחת רוח, והוא יתברך צד מתפלל, וסרכל אשר צד חתפארי. אשכיהם וסרכל ואתחנן אל-הנה בעת ההוא לאמר: ה' אלהים אתה החילות להראות את עבדך את נדך ואת ירך החוקה וגו' להבין הענין על פי דרכינו נקדים פסוקי ההפטרה (ישעיה מ', א') ב' נחמו נחמו עמי יאמר אלהיכם דברו על לב ירושלים וקראו אליה כי מלאה צבאה כי נרצה עונה כי לקחה מיד ה' כפליים בכל הטאתיה וגו': להבין לשון הכפל באומרו שני פעמים נחמו גם אומרו דברו על לב ירושלים מהו לב ירושלים? גם לשון מיד ה' היה לו למימר כי לקחה מה' כפליים וגו' גם היתכן מבעל החסד כמותרו יתברך שיפרע כפליים בכל הטאתם? והלא אפילו אם היה השם יתברך נפרע מן העולם כפי הטאתם ממש לא היה אפשר לעולם להתקיים ואדרבה הוא יתברך מעביר ראשון ראשון וכוונא בזה: ונבאר כל זה דנדע ששורש כלל ישראל הם ששים רבוא שרשי נשמות אף שהן יותר כהנה וכהנה מכל מקום הוא מהמת התחלקות השרשים לניצוצות אבל עיקרן הוא ששים רבוא כמנין אותיות התורה ויש לכל שורש אחיה באות מן התורה, והתורה יש בה רמ"ה מצות עשה ושם"ה לא תעשה שהן קומת אדם העליון הרוחני וכמו כן יש בנשמה רמ"ה אברים ורחנים ושם"ה גידים רוחניים וכן בלבושי הנשמתי שהוא הגוף החומרי גם כן יש רמ"ה אברים ושם"ה גידים נשמתיים וכל זה מצד השורש שהוא התורה אשר לכן נאמר (במדבר י"ט, י"ד) זאת התורה אדם, שכלל התורה הוא האדם הרוחני ועל כן אם חסר איזה אות מן התורה נקרא פסול כי בכל אות ואות שהוא חלק התורה כלול הכל כמו למשל בקומת האדם הנשמתי אם נוקף אצבעו אזי מרגישין הכאב כל אברי הגוף וכל זה עבור ההתכללות נמצא כי כל האדם ושורש נשמתו האחוזה באות מן התורה כלולין בו כל אותיות התורה עם כל השרשים המסתעפים מהם ואם כן כל האדם הרבוב בתורה הוא קומה שלימה ועולם מלא כמבואר וע"כ אמרו כל המאבד נפש אחת מישראל כאלו אבד עולם. מלא ובהיפך כל המקיים וכו' כאלו קיים עולם מלא למעם האמור. ונמצא שצריך האדם ששרשו הוא התורה צריך להתנהג בכל הנהגותיו

הכרות ותרומה לטעוריה ראשונה ליל שבת פתח יצחק אהבה מילת יצחק אהבה

רבע... שיר לטעוריה זו פקר שרתם ?

בשאר המדות כנודע, וכחיים אשתמש בזאת המדה של הבורא יתברך להכעיס ח"ו ולעבור רצונו? ואדרבה עכשיו שנתעוררה בו זאת האהבה אפילו נתעוררה האהבה לעבירה ח"ו, על כל פנים מאחר שנתעוררה בו ונתפתחה זאת המדה, אז נקל לו לאחוז בה ולהתחיל לאהוב הבורא ב"ה ובודאי יחדל מלעבור על רצונו, ועל ידי זה יקשר את עצמו עם זאת המדה בשרשה ויעשה על פי השורש שהוא על פי התורה. וכן בכל תענוגי עולם הזה החכרמים כמו אכילה ושתייה ושאר תענוגים הכרחים שאז בהתעורר בו התענוג והאהבה אזי לא יהא מופסק או מאהבת הבורא ב"ה באופן שיכניס זאת האהבה רק בתענוג ההוא כי אדרבה אז נקל לו לאחוז בזה המדה לעשות זה התענוג למען אהבתו יתברך לאהוב את הבורא יתברך ונמצא כל מעשיו לשם שמים, והבן. כי מי שיש לו דעת יכול לכלכל דבריו במשפט לעשות כן בכל עת שיתעורר בו איזה מדה מהמדות המוטבעות בו וכמאמר הבעש"ט נבג"מ על פסוק (שיר השירים ו' ז') מה יפית ומה נעמת אהבה בתענוגים גו' שמה יפה ומה נעים הוא שבכל התענוגים הוא האהבה העליונה שעל ידי התעוררות זאת התענוג בטבעו יקל לו לאהוב את הבורא ב"ה, כי בלאו הכי קשה לפתוח זאת המדה להתחיל לאהבו יתברך ועל ידי התענוגים שנתעוררה בו זאת האהבה יקל לו והבן. ובודאי כל זה שמתאווה האדם לאיזה תענוג ונתעורר בטבעו מדת האהבה לאותו התענוג שהוא אהבה נפולה ממקור האהבה העליונה ידע נאמנה שזה הוא סיוע העליון מן הבורא ב"ה בכדי שיקל לו לאחוז או באהבתו יתברך כי יודע הוא יתברך שבלעדי זה לא יתעורר בתוכו המדה. וכשאין לו דעת הנ"ל איז נמשך אחר אותו התענוג ומפיל עוד המדה למטה ח"ו. ולפעמים בשנתעוררה בו איזה אהבה רעה ח"ו שמתאווה לעשות איזה עבירה ואינו יכול להוציא מחשבתו הרעה מכה אל הפועל מחמת שמודמן לו איזה מניעה זה גם כן הוא סיוע העליון יתברך שמו בראותו שאין לו דעת זה שיגביה האהבה הנפולה לשרשה לאחוז באהבתו יתברך ואדרבה רוצה להמשיך אחר אותו הרע אזי כביכול מצמצם עוד כבודו יתברך להזמין לו אותן מניעות להיות לפחות בשב ואל תעשה והלאוי שלא יזיק עוד אחרי שלא יועיל לעשות ככוונתו יתברך. וההיקש בכל שאר המדות כגון שנופלת עליו איזה יראה היצונית ומתעוררת בטבעו ונפתחת מדת היראה שהכונה הוא לסייעו לאחוז ביראת הבורא ב"ה, וממילא כשבא לירא מפניו יתברך על ידי אותה היראה היצונית ועושה כוונת הבורא ב"ה אזי ממילא נתעלה אותה היראה למעלה וההיצונית של אותה היראה שהוא אותו הדבר שהיה מתיירא ממנו נופל למטה ונתבטל שלא יהא לו עוד אותה היראה שהיה ירא מתחלה כגון מאיזה שררה או מבעלי חובות רעים כנודע זה במקום אחר באריכות. וכמו כן בכל המדות כגון התפארות רעה ח"ו וכיוצא הכל הוא סיוע העליון למען השיבו אל אביו שבשמים לפתוח לו המדה ועל ידי זה הוא עושה נחת גדול לבורא ב"ה שמעלה דברים נפולים ממקור הקדושה למקומם ומגדל כבודו יתברך. והנה שורש כל חמדת עוה"ז ושורש כל התענוגים והנהגות העולם הוא על ידי כסף וזהב שבאמצעותן יוכל ליקח כל תאות העולם הזה ותענוגיו ושרשן למעלה הוא מעולם האהבה, ועולם היראה כסף מעולם האהבה כי כסף מלשון נכסוף (בראשית ל"א. ל') נכספתה וגו' וזה שרשו מעולם היראה כמ"ש (איוב ל"ז. כ"ב) מצפון זהב יאתה שהוא שמאל ונודע שטבע השמאל להיות דוחה כמ"ש לעולם תהא שמאל דוחה וימין מקרבת ונמצא הואיל ששרשן הוא למעלה כנ"ל וכמ"ש (הגו ב', ה') לי הכסף ולי הזהב ששרשן הוא לי לשמי שהוא למען יהיו אמצעים לבא על ידם ליראה העליונה ואהבה העליונה כי באמת כל חמדת האדם בעולם הזה הוא לאסוף הכסף והזהב ועל ידי אותה החמדה שיום ולילה לא ישובת מלרדוף אחר פרנסתו ואסיפת המומן על ידי זה הוא סבה שנופל במצודת היצר הרע ונפסק והולך מבורא ב"ה שהוא מצודה פרוסה על כל החיים כי אף החיות ועופות נלכדים במצודתם עבור רדיפתם אחר פרנסתם וכמו כן ברוב בני העולם כי על ידי זה בא בנבול חבירו להונות אותו או לגזול או כיוצא בזה ואינו מאמין כי אין אדם נוגע במוכן לחבירו מפני שכל אחד שרשו בתורה באחד מאותיותיה שכל אות ואות יהיה נפרד מחבירו בלי נגיעה אות באות ושלא יבוא בנבול אות זה אות אחר כי אם כל אחד על מקומו שעל כן פוסלת הנגיעה באותיות אף שהן אחדות אחד מכל מקום כל אחד שרשו לבדו למעלה. והנה בודאי אם היה מאמין בזה שעיקר הכסף והזהב הוא למען לבוא על ידם לאהבתו וליראתו יתברך כנ"ל שאז בהתעורר בו איזה מדה מהחמדות שיכול לקנות על ידי כסף וזהב יעורר אז את עצמו לאהבתו וליראתו יתברך בחושבו הלא זאת הוא רק לעוררני אל מדת העליונים לקרב זאת האהבה והיראה שהם לבושים לצמצום האהבה והיראה העליונה כנודע שכל דבר רוחני עליון שבא לזה העולם הגשמי צריך להתלבש במלבושים גשמיים של זה העולם והלבושים הם כסף וזהב שעל ידם הוא כל הנהגות בני העולם כמו שנקרא האהבה והיראה העליונים

זרועות עולם ונקראים ידות כמו שכתוב (ישעיה מ"ח. י"ג) אף ידי יסדה ארץ וימיני טפחה שמים שעיקר פעולות והנהגות הגוף הן על ידי זרועות והידיים כמו כן עיקר הנהגות העולמות הן על ידי האהבה והיראה וכן משתלשלין גם כן בעולם הגשמי שהנהגת העולם הוא על ידי לבושים גשמיים שכתובם צמצום המדות הרוחנים והבן זה. ואם היה באדם דעת ואמונה זאת אזי לא היה רודף אחר פרנסתו יומם ולילה כמו שאמר החכם אם לא היה האדם רודף אחר פרנסתו היתה פרנסתו רודפת אחריו כי באמת שורש נשמות ישראל הוא במעלה יותר גבוה מכל העולם הזה ומלואו וטבעו של כל דבר להיות נמשך ומתאוה להתכלל במה שלמעלה ממדרגתו ובפרט באדם הישראלי שהכל לא נברא אלא בעבורו כנ"ל בפתיחת דברינו שהוא והתורה הן אחדות אחד עמו יתברך אך מה שהעולם רודפים אחר פרנסתם הוא מפני שהן מופסקין משרשם ומן התורה ורוב מעשיהם מקולקלים שלא על פי התורה ולא די שאין מעוררין את עצמם בכל החמדות ותענוגי עוה"ז שהוא על ידי כסף וזהב לקרב המדות הנפולים המצומצמים שם כי אם אדרבה מפילים כביכול עוד למטה עבור שאין מתנהגים על פי התורה ונמצא שהכסף והזהב הוא במעלה יתירה מהם כי בהן יש בודאי צמצום המדות הקדושים כמבואר למעלה ואין בהם יכולת לקלקל את עצמם ונמצא שהם גבוהים במדרגה יתירה מן האדם ועל כן האדם רודף אחר מדרגה של מעלה ממנו שהוא הכסף והזהב כאמור ואוי לאותה בושה כי יציבא בארעא וניורא בשמי שמאי והבן כי באמת קודם יצירת הולד כשמביאין הספה לפני הקב"ה לשאול טפה זו מה תהא עליה חכם או טפש עני או עשיר וכו' רק צדיק או רשע לא קאמר אבל כל ענינו וכל מה שצריך להנהגותיו בזה העולם השפל הן להיות עני או עשיר כפי שגורה חכמתו יתברך שכן צריך לו להיות ומהלבושיו וממונו הכל הוא עצמיות נפשו וקומה שלו כנודע וכל מה שנגזר עליו מן הדברים הצריכים לו וכל צרכי פרנסתו עליו אין להוסיף וממנו אין לגרוע שאין יכולת ביד שום אדם לגרוע ממנו כי אם שהוא עצמו יקלקל לעצמו אם יהא נפסק ממנו יתברך כי על ידי שהוא נפסק משרשו מסתלק מהשגחתו של הבורא ב"ה אבל באמת אם היה עושה כנ"ל היה פרנסתו השייכת לו היתה רודפת אחריו להתכלל בו בכדי שיהא לה עלייה לשרשה העליון שמשם לוקחה. וכן הענין בכל הדברים שבעולם כגון עסק התורה והתפלה שהן דברים שעומדים ברומו של עולם שעל ידם נעשה תיקון גדול בכל העולמות ובני אדם מזוללים בהם שבעומדו להתפלל שאז היה עת לעשות תיקון גדול ואדרבה נהפוך הוא שכל מחשבותיו של כל עסקיו במה שהוא עוסק בו כולם באים ומבלבלים אותו עד שאינו שומע באוזניו מה שפיו מדבר ואומר רפאינו ה' וכו' ראה בענינו וכו' וגאלינו מהרה וכו' ברוך אתה גואל ישראל ולבו בל עמו והאיך יקובל תפילתו ויעשה תיקון למעלה השיך לשרש נשמתו? או איך יהא עליה לנצוצות קדושות ואותיות הנפולים כנודע אחר שלא נתן לב לשמוע הדבורים של עצמו ואדרבה גם כן לא די שלא יועיל אלא שיפיל ויסיק חס ושלום עוד הדבורים והאותיות כן הוא בכל הדברים שיש שני דרכים או שעל ידי זה יתקן ויגביה את עצמו עם כל הדברים השייכים לשרש נשמתו או שיעשה המעשה ההוא עצמו ויקלקל עוד. והעיקר עם הלב ולפי כוונתו ואמונתו ודעת שלו וכמו שאמר הבעש"ט נבג"מ זכותו יעמוד לנו על פסוקי תהלים (תהלים ע"ג. א) אלהים באו גוים בנחלתך טמאו את היכל קדשך שמו את ירושלים לעינים וגו' שפכו דמם על המבואר למעלה וזהו אלקים באו גוים בנחלתך שבמקום קדושתך וצמצום מדותך כאמור למעלה שבכל התענוגים הגשמיים וכסף וזהב הוא הכל נחלתו יתברך כי שם צמצום מדותיו ובפרט בדברי התפלה ואותיות התורה שכוונתו היה בכדי שעל ידי זה יתעלו ישראל ויתקנו ואדרבה שם בנחלתך האמור באו גוים שהן הקליפות ויצר הרע וטמאו את היכל קדשך שהן אותיות ודבורי תורה ותפלה שעבור שבאו לשם הקליפות מפיל האדם את עצמו ואותן הדברים עוד יותר למטה כביכול וזהו טמאו את היכל קדשך שמו את ירושלים וגו' ופירוש ואמר כל זה גרם להם עבור ששפכו דמים כמים סביבות ירושלים כי נודע שהלב הוא בחינת ירושלים שהוא באמצע הגוף כמו ירושלים שהוא באמצע העולם וכמבואר בספרים. ונודע שהתפלה נקרא שפיכה כמו שכתוב (תהלים ק"ב. א) ולפני ה' ישפוך שיחו וגו' ונקרא שפיכות הנפש ונודע מה שאמרו לא תאכלו על הדם לא תאכלו קודם שתתפללו על דמכם נמצא שנופל על תפלה לומר לשון שפכו דמם. וזהו שפכו דמם כמים שהוא כינוי לתפלה סביבות ירושלים פירוש סביב הלב שאין דבורי תפלתו יוצאין מן הלב כי לבו בל עמו כאמור רק דבורו הוא סביב הלב ולא מתוך הלב וזהו סביב ירושלים ואין קובר פ"י שאין קובר והופר את הדבור מבחינת ירושלים שהוא הלב רק מן השפה ולחון אחד בפה ואחד בלב:

רחי ורעי עד עכשיו עסקנו בעצם מעלת התפלה בנז העומה וביצירת הלכותיה... אנו רואים כי העקר חסר מן הספר. אז פני הנראה יזפה וידינו לשמירה שלא ינוק כל האדם...

מקור מנחת יצחק

מעלת למויד הזוהר (סדרה 65) – מעלת הקם בחצות ולווי מלכותי לבית הכנסת

ברוך הוא אומר: אן הוא מוראי הא סהיד סהרותא דשקרא: אמר רבי שמעון... דשעה שאלם מקדים עמנו חטות לילה, וקם ועוסק פהורה עד שמריהיבהרה... ובהרה מניח ספילין בראש והפילין ברוסם הקדוש, דהינו ספילין של המלכות, בזרוע...

מקור מנחת יצחק

דרך ארץ קדמה לתורה ז' – מדות והנהגות טובות מחז"ל הקדושים – צרף חיוני

את נבדו רבי צבי מבהל מעט, אומר: "מדוע נבהלת? כבר ברכת 'שבתו ונבחרתו מלא עולם?' אם עדין לא ברכת, תברך בעת ותמשיך ללמוד, תביל על כל רגעו הזמן שהולך לא חוזר עוד..." ונהנה, באן השתוממה הבת למצא לפתע את אביה יושב זמן לא מבוטל ומשוחח בנחת ובשלחה דברים בשלים עם יהודי בלתי מבר. אך במוכן מפני כבוד אביה שמרה הבת את הפליאה בלבה ולא אמרה דבר. בששלה עזב את הבית, פנה אליה אביה ושאלה: "האינך רואה באן דבר משנה?" "נדאי אני רואה!" "נדאי אני רואה!" – "אם בן מדוע אינך שואלת אותי על כך?" "כי אין זה דרך ארץ לשאל את האבא שאלות" – הציטקה. – "אדרבה, באן יש לי ענין שתשאלני" – אמר. באשר קבלה את רשות הדבור, פתחה ואמרה: "אבא! מעולם לא ראיתך נועד כך בשיחה בלתי, ועוד לשיחה בה ארבה?" הנה רבי יוסף חיים ואמר: "בדיוק לזה בונתי בשבשקשתי מופך לשאל אותי על מה שנראה בעיניך מזור!" ולגוף השאלה השיב לה רבי יוסף חיים תשובה מדהימה: "היהודי הזה שישב באן הוא יהודי גלמוד, שאין לו מקרים וקרובים, הוא יקום נואשות למישהו שיבקש לספורים שלו, לתדשות שבפיו... הוא מצא אותי במי שמתעניין בו, ואין לו עם מי לדבר ולפפפט מלכדי. משלת עלי חובה לתת לו הרגשה טובה כי אכן הוא מצא איש בלבבו, ופפפוטיו מסקרנים אותי. לכן אין בדבורים אלו שיחה בטלה כלל וכלל, כי זה צרף חיוני עבורו"

אמר רבי שמעון: בשעתא דבר נש אקדים בפלגות ליליא וקם ואשתדל באוריתא עד דנהיר צפרא בצפרא אנה תפלין ברישה ותפלין ברישיא קדישא בדרועה ואתעטף בעטופא דמנחה ואתי לנפקא מתרעא דביתה אערע בפיוזה רשיא דשקרא בתרעא דביתה ארבע מלאכין קדישין מודון עמה ונפקין עמה מתרעא דביתה ואופי לה לבי בנישיתא וסכרו קמה הבו יקרא לדיוקנא דמלאך קדישא הבו יקרא לברה דמלאך לפרצופא יקרא דמלאך רוחא קדישא שריא עלה אכרו וומר ואמר (ישעיה מט) ישראל אשר בך אתפאר. בדון ההוא רוחא קדישא סלקא לעלא ואסהיד עלה קמי מלאך קדישא בדון פקוד מלאך עלאה למכתב קמה כל אנון בני היכלה כל אנון דאשתמודען קמיה, דהא הוא דכתיב (מלאכי ג) ויקתב ספר זכרון לפני ליראי יי ולחושבי שמו, מאי ולחושבי שמו. כמה דאת אמר (שמות לה) פ"א כתיב האפור) וחושבי מחשבות אנון דעבדון לשמה אוטנותא בכלא. אוטנותא דתפלין בבתיהון ברצועיהון ובתיבתהון. אוטנותא דציצית. בחושיהון בחופא דתכלתא. אוטנותא דמיוזה ואלין אנון חושבי שמו. ובתיב וחושבי מחשבות. ולא עוד אלא דקדישא בריך הוא משתבח בה וסכרו עלה בכלהו עלמין טמו מה בריך עבדות בעולמי. ומאן דיעול קמה לבי בנישיתא פד נפיק מתרעיה ולא תפלין ברישיה וציצית בלבושיה ואמר (תהלים ה) אשתתחה אל היכל קדישך ביראתך. קדישא

קוראים יקרים קשוב ללון שהפוסקת של הספור הזה היטה לריכה להיות נגישות לזולת או התחשבות בזולת שאי מה חוסר לנו בזרעו האומלל ועקר המסר להיות אדם טוב ומטיב ולהזמנות לחונן ולהתחזק וקבל על עצמו להקדש עצמו בזה ויחלה בקנה וישע בעצת נחת נוח לזולתו. ברחוב צפניה בירושלים, התגורר עד לפני שנים אחדות, נבדו הצעיר של מרן הגאון רבי יוסף חיים זוננפלד זצ"ל, רבה של ירושלים, הרה"ג רבי יעקב פרידמן זצ"ל. בנה הצעיר של בתו הצעירה של רבי יוסף חיים, הרבנית הצדקנית רחל פרידל פרידמן ע"ה. יהודי שקרן, אציל נפש, אהוב למקום ולבריות. הוא ספר לי פעם ספור מדהים ששמע מאמו הצדקנית: בימי בחרותה כששבה באחד הימים הביתה, הבחינה כי אביה הגדול רבי יוסף חיים יושב ומשוחח עם מאן דהו על דא ועל הא, והיה נשמע לה כסתם שיחה בטלה. היה זה דבר משנה בעיניה, היא הפירה מקרוב את גדל שקדנותו של אביה, את דקדוק הזמן המפלג שלו, ואת השוב עתותיו העמוסים עד לאחת. בדי לספר את האנון על עצם ההתמדה ונצול הזמן של רבי יוסף חיים, אצו בדרך אנב, את שספר ונגנו הגאון הצדיק רבי צבי קופשיץ זצ"ל, כי בשנת תרפ"ח נגנס לביתו של רבי יוסף חיים דקות אחרות לאחר רעידת האדמה התנקה ששקדה את ירושלים. רבי יוסף חיים היה עסוק אז בלבון סגיא סבוכה, בעצומה של פתיבת חדושי תורה, ולמרות הבחלה הגדולה שאחזה את כלם, הוא המשיך בשגרת הכתיבה שלו כאלו דבר לא ארע. אך בשראה

מנחת יצחק עלון מס' 83

דברי תורה לסעודה שניה נגד אברהם אבינו להנצל מדינה על הוהם ויאמר בקול רם ובישמחה דא היא סעודתא דעתא קדישא

תפלה עיקרה בלב כמו שאמרו (תענית ב.) עבודה שהיא בלב כו' זו תפלה וכן המתפלל צריך שיכוין את לבו (ברכות לא.) וטובא. ותורה כפי הנראה עיקרה במוח אבל אנו מבקשים ותן בלבנו בינה וגו' כידוע דיש חכמה ובינה שהם מוחא ולבא. פירוש חכמה הוא כללי דברי תורה המפורשים ובינה הוא התבוננות דבר מתוך דבר המפורש לדון ולהורות בשעת מעשה. וכן מצינו בלשון חכמים בסנהדרין (לה.) ליבא דאינשי אינשי הרי דהתחדשות נובע מן הלב. וחכמה ובינה הם תרין רעין דלא מתפרשין (זח"ג ד ע"א) כי תורה נקרא רק מה שמורה ללב וכדרך שאמרו (ירושלמי ברכות פרק א הלכה ב ת.) הלמד שלא לעשות נוח כו' והאומר אין לו אלא תורה אף תורה כו' (כמ"ש יבמות קטז) ונאמר למה זה מחיר וגו' ולב אין כל שלב אין אף על פי שידוע דברי תורה נקרא כסיל רק שמחיר בידו לקנות חכמה כי אף חכמה אין בידו כל שאינו בלב שזה כדרך שאמרו (סנהדרין קז) בדואג כל תורתו משפה ולחון פירוש שאין נבלע בלב כענין ולרשע וגו' עלי פיד היינו בפה בלבד. ועיקר התורה רק שיהיה נבלע בלב כמו

שכתוב בויקרא רבה (ריש פרשה יז) על פסוק מסילות בלבבם דשבילין דאורייתא כבישין בלבהון. ובשוחר טוב (מוזמר קיש) על פסוק בלבי צפנתי אמרתך כל מי שדברי תורה בלבו אין יצר הרע שולט ונוגע בלבו. ואינו סותר מה שאמרו בסוכה (גב.) על פסוק כי הגדיל לעשות ובתלמידי חכמים יותר מכולם דמעם אין שולט כדרך שאמרו שילהי חגיגה (כז.) אין אור של גיהנם שולט ולא אמר אין נכנס לגיהנם רק למדו מזמזב הזוהב דהיה אור בוער רק שאין מכלה. מה שאין כן דואג דנדחה מחלק עולם הבא הרי מכלה על זה אמרו משפה ולחון. ומכל מקום דורשי רשומות אמרו כו' (סנהדרין קד) פירוש דחלק עולם הבא נקרא בינה כנודע דהיינו רק על ידי הבינה שבלב. אבל יש רשומות והיא מקום יותר עליון דלא קיימא לשאלה ואין השגת אדם שם רק ברשימו שלו. שם אף זה דמשפה ולחון אין נדחה. והוא למעלה מן הלב וסוף מעשה דבוק במחשבה תחלה בעולם הזה שהוא עולם המעשה ועקימת שפתיו הוי מעשה אף בזה יש קדושה ומועיל להכניס הקדושה בלב על ידי כן וזה מעם וחיים ביד לישון (משלי יח, כא.) רסיסי לילה יב

מִתְחַדְדוֹת נּוֹבְעַת מִן הַלֵב

תּוֹפִינִים לְשֶׁבֶת קוֹדֶשׁ – וְלֹא אָבּוֹא בְּעֵיר ...

ואתחנן אל ה' בעת ההיא וגו' אתה החילות וגו' את גדלך ואת ירך החוקה וגו' ופירש"י אף על פי שיש להם לצדיקים לתלות במעשיהם הטובים אין מבקשים אלא מתנת חנם שאין חנון בכל מקום אלא מתנת חנם להבין זאת מפני מה נקבע כן בדת הצדיקים באמת שמצד מעשיהם אין להם לבקש רק מתנת חנם: ונקדים פסוק (דברים ח', י"ז-י"ח) תאמר בלבבך כחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה וזכרת את ה' אלהיך כי הוא הנותן לך כח לעשות חיל ותרנום אונקלוס ארי הוא יחיב לך עצה למקני נכסין דכוונת הפסוק על פי התרגום הוא שצריך כל בר ישראל להאמין בכל הנהגותיו בין בגשמי בעסק פרנסתו ועסקי העולם הזה ובין ברוחני בעבודתו יתברך שמו כי העצה והשכל שבא לו במוחו קודם שיעשה הדבר הוא שלוח אליו ממרום קדשו להדריכו בדרך ילך בכדי שישתכר וירויח במשא ומתן ההוא שרצון האל יתברך עליו בעת ההיא שיהא כך וההיפוך ח"ו באם שרצונו יתברך שמו להביאו לידי הפסד יתן בלבבו עצה ורצון שיעשה כך שעל ידי סיבה זו יבא לו ההפסד על ידי שאינו יכול לקבל טובת הבורא ב"ה ורחמנותו כי אף שמפי העליון לא תצא הרעות (איכה ג', ל"ח) מכל מקום את האדם שהוא חלקו יתברך ממש אינו נפסק משרשו ב"ה שורש הכל ששם אין דינים רק רחמנות גמורה מושפע גם כן בחלק הנאצל והדבוק בשורש גם כן כך ועל ידי זה שהוא נפסק משרשו באין דביקות בו יתברך נופל למטה בעולמות שיש שם דין שהוא בית דין שלמעלה שמדקדקין על כבודו יתברך לדון לפי מעשיו. ועל זה אמר דוד המלך ע"ה (תהלים י"ז, ב') מלפניך משפטי יצא לפי שעיניך תחזינה משרים שאין אתה מתנהג עם בני אדם רק ברחמים גמורים לכן בקשתי שמלפניך משפטי יצא שתסייע אותי בכדי שלא אפסוק את עצמי מדביקתך ח"ו שאפול ח"ו למקום הדינים לדונים בב"ד שלמעלה רק שיהיה דבוק תמיד למעלה למעלה בשורש הכל מקום שאין שם דינים: ולהבינך הענין דנודע שיש עשרים ושמונה עתים שחשב שלמה המלך עליו השלום בקהלת פרק ג' י"ד עתים למוצה י"ד לרעה שבהם תלוי כל מאורעות העולם הן לטוב הן למוטב שהן סוד ידים שמאל וימין המכונה כך לחסדים וגבורות כנודע וצריך כל עובד ה' לאכללא שמאלא בימינא שיוכלל הגבורות בחסדים ארבע עשרה עתים הרעים בטובים ונעשה הכל טוב שנמתקין הגבורות וכל זה הוא על ידי שגם ביצירת האדם יש בחי' שמאל וימין שהוא יצר טוב ויצר הרע כנודע שמשכן היצר טוב הוא בלבבו של אדם בחלל הימין ומשכן היצר הרע בחלל השמאלי ומטוה שינהיג את עצמו לצד שמאל בכדי שיביאנו לארבעה עשרה עתים הרעות שהן הגבורות והדינים וצריך להתגבר ולהטות את עצמו עם כל המדות שהוטבעו בו ממדות עליונות להנהיגן לימין שיהיה כל מעשיו לשם שמים ולקיים בכל דרכך דעהו (משלי ג', ו) כאמור אצלנו במקום אחר ואהבת את ה' אלהיך בכל לבבך בשני יצריך ביצר טוב וביצר הרע להכניע עבד תחת רבו שלא יהא שום מדה מהמדות יוצא חוץ לעבודתו יתברך שמו כי המשכיל יבין ויתן אל לבו כי מלא כל הארץ כבודו ולית אתר פנוי מיניה אפילו בדברים גשמיים ועסק משא ומתן הכל עבודתו יתברך וביור קדושה ממקום השבירה שהוא לשון משא ומתן למעלה למקום שרשו שנפל משם הדבר ההוא שבא לידו הוא שייך לשורש נשמתו שינביהנו למעלה ולא שעל ידו יומשך ח"ו אחר הרע שהוא לבוש הקדושה שנתלכשה בו בנפילתה ויפילנה ח"ו למטה עוד יותר. רק בכל דרכיך דעהו שם שהוא לשון חיבור לחבר ולקשר החיות שבכל דבר עם חיותו המושפע

בו לחיי החיים ויסתכל על החיות שבכל דבר ולא על החומר המלביש לדבר ההוא. וכל זה על ידי שגם שבקרבו אינו נמשך אחר החומר רק שהתגבורות החיות הוא אצלו תמיד על החומר וע"כ רואה כך בכל הדברים העיקר החיות ועל ידי זה נעשה כך גם כן למעלה באתערותא דלתתא אתערותא דלעילא ונמתקין כל הגבורות והדינים בחסדים ונעשה הכל חסד גמור על ידי דביקותו בשורש הכל ומשפיע החסדים בכל הדברים ובכל העולם ומלואו ונכלל שמאל בימין ונעשה הכ"ח עתים כולן שוים לטובה על ידי מיתוק הנ"ל שהוא כ"ח ה' ועל זה התפלל משה רבינו ע"ה ואמר ועתה יגדל נא כח ה' כי כאשר חטאו ישראל במרגלים ונפלו מן האמונה שהוא יסוד העיקרי כמ"ש (שחבקוק ב', ד') וצדיק באמונתו יחיה נפלו למקום הדינים והמיתה ונפרדו הכ"ח עתים שלא הוכללו הגבורות בחסדים ועל ידי זה באו עליהם דינים כנודע ועל כן התפלל משה ואמר ועתה יגדל נא כ"ח ה' שיתגדלו הכ"ח עתים בה' שהוא רחמים וחסדים שיהיו כלולין ויתגדל הכח כמו שנודע שעיקר הכח הוא ביד ימין ומבשרי אחזה אלוה (איוב י"ט, כ"ו) ובהיפך כשאין נכללים בימין שהן בפירוד נאמר וילכו בלא כ"ח לפני רודף. וזהו מה שכתב בקרבך קדוש ולא אבא בעיר נשבע הקב"ה שלא אבא בירושלים של מעלה עד שאבא בירושלים של מטה שהוא לכוונה הנ"ל כי נודע שירושלים הוא נקודה אמצעית של העולם כי בו אבן שתיה שממנו הושתת העולם והלב מכונה בשם ירושלים על שם שהוא נקודה אמצעית מן העיקר הגוף עד הרגלין והלב הוא משכן החלק האלהי המושפע בתוך האדם מלמעלה כמו שכתוב (שמות כ"ה, ח') ושכנתי בתוכם ממש, ואין הבורא ב"ה משכין שכנינו בלב האדם עד שיהא עבודתו כמ"ש בכל לבבך בשני יצריך שיוכלל הרע שהוא חלל השמאלי וימתק בימין לעבודתו יתברך שיהא כל לבבו עם שני החללים כולו טוב ועל ידי זה נעשה לבו משכן ה' כמ"ש היכל ה' המה ממש מה שאין כן כל עוד שלא נמתק החלל השמאלי אמר הקב"ה אין אני והוא יכולין לדור ואין אדם דר עם נחש בכפיפה וזהו בקרבך קדוש על ידי שבקרבך קדוש שהבורא ב"ה משכין שכנינו בקרבך על כן ראה שלא יהא בלבך אל זר ח"ו שלא אבא בירושלים של מעלה עד שאבא בירושלים של מטה שהוא הלב משכן שכנינו יתברך או אבא בירושלים של מעלה כי באתערותא דלתתא שהוא יחוד ומיתוק הגבורות בקרב לבו יהיה כך למעלה שיתמשך רחמנותו בעולמות תחתונים ויוכללו הגבורות באורו אין סוף ב"ה שממנו בא הרחמנות. וכל הנ"ל אינו בא כי אם על ידי הדעת שיהא לו דעת זה שכל הכח שיש לו הן לעשות מעשה ולדבר שום דבור הכל הוא על ידי החיות שנותנין לו מלמעלה שבלעדיו לא יכול לזוז בשום אבר מאבריו והדבורים הם נשפעים לו מלמעלה מעולם הדבור ונתצמצמו בפיו של האדם כמ"ש קבען בפה וכמו שאמר הכתוב (תהלים נ"א, י"ז) אדני' שפתי תפתח וכמו שאמר האר"י ז"ל הכוונה כי האדנות שהוא עולם הדבור הוא מדבר בתוך פה האדם וכמו שמבואר אצלנו באריכות במקום אחר שהוא בחי' שכנינו ששוכן בתוכינו כמ"ש בכל מקום שגלו שכניה עמהם שהכח הדבור העליון הוא עמהם תמיד בכל גלותם שכל זאת נחמתם בעניים בגלות המר הזה כי מיד שרוצה האדם יוכל לקרב את עצמו על ידי טוב דעתו ודביקותו לבורא יתברך על ידי הדבור שנקבע בפיו כשהוא מיוחד לבבו עם הדבור בכדי שלא יהיה פירוד בתוך לבבו כאמור שיהא בשני היצרים ביצר טוב וביצר הרע באופן שהלב פנוי מן הרע שיהא

הבית החדש של ישיבת בני ברק...
הבית החדש של ישיבת בני ברק...
הבית החדש של ישיבת בני ברק...

המיתוק נבורות בחסדים כנ"ל ועל ידי זה יוכל לבטל כל גזירות רעות ודינים ח"ו שבאין על העולם כמ"ש ר"ל צדיק מושל ביראת אלקים מי מושל בי צדיק ב"י דייקא על ידי השראת הכורא ב"ה בתוכו שנמתקו הגבורות ממילא נתקן דבור שלו שהוא מכנים אורו א"ס ב"ה בדבורים ונעשה למעלה גם כן כך שנמתקו הדינים בעולם הדין שהוא אדנ"י דינא דמלכותא דינא ונתייחד עולם הדבור כנודע שהבורא ב"ה מצמצם את עצמו מעילה לעלול בעשרה שכליים ואורות עליונים עד עולם הדבור שהוא האדנות המנהג עולמו בחסד כשאין בני העולם נפרדין בדבורן ובכל מעשיהן ממנו יתברך מתפשטת רחמנותו מעילה לעלול בהשתלשלות מעולם לעולם על ידי עשרה שכליים כאמור לעולם הדבור שהוא אדנ"י הארץ ונעשה ההנהגה ברחמנות. וכל זה

על ידי אתערותא דלתתא שמאמין ויש לו דעת כי פי ה' דבר בו כאמור יוכל לקבל הרחמנות שנעשה ונמשך על ידי זה כנודע שבעשרה מאמרות נברא העולם ובראשית נמי מאמר הוא שלכך לא נזכר בו אמירה על ידי שהוא עולם עליון הנק' א"י שאין שם בחינת אמירה עד שבהשתלשלות מעולם לעולם עד מאמר העשירי שהוא בדבר ה' שמים נעשו (תהלים ל"ג, ו') שעל ידי עולם זה ניכר ומושג מלכותו לבאי עולם כמבואר אצלנו במקום אחר מזה שצריך לייחדו בשורש הכל א"ס ב"ה לבל יפרד ח"ו שפעת רחמנותו מעולם העשירי הזה ועל ידי מעשה הטוב של התחתונים עם בני ישראל נעשה יחוד זה כאמור ומתגדל הכ"ח ה' יד שמאל נכלל בימין שכל הי"ד עתים הרעים נכללים ונמתקים בטוב: מאור עניים

מאוצרות ההפטרות – יהלומים נוצצים מהפטרות השבוע במיוחד בשבילי מְדוֹנוֹת לְכוּנוֹת... לא פְּגַת אֶחָת

נחמו נחמו עמי וגו' כי לפי מסקנת הש"ס במסכת יומא ארומיא דריש לקיש שאמר גדולה תשובה שזדונות ענשו לו כזכויות שנאמר ובשוב רשע וגו' עליהם היה יחיה ורמי אהא דאמר ריש לקיש זדונות נעשו לו כשגגות שנאמר (הושע י"ד, ב') שובה ישראל גו' כי כשלת בעוניך האי עון מויד הוא וקא קרי ליה מכשול ומשני לא קשיא כאן מאהבה כאן מיראה והנה לפי מסקנת הש"ס הרוצה לשוב בתשובה צריך לילך בהדרגה מתחלה ישוב מיראה בכדי שישבו הזדונות לשגגות ואחר כך ישוב עוד במדרגה יתירה מאהבה ואז ישובו אותן הזדונות להיות כזכויות כי אי אפשר לעלות במדרגה גבוה בפעם אחד כי אם בהדרגה: וזהו נחמו נחמו שני פעמים ונחמו הוא מלשון וינחם ה' כי עשה את האדם (בראשית ו', ו') שהוא לשון חושב מחשבה אחרת לשון תשובה והכפל הוא על שני מדרגות החשובה תחלה מיראה ואחר כך מאהבה ומורה הפסוק דרך התשובה כמה שקלקלו ואומר כי כעת אחר שתשובו העצה הוא דברו על לב ירושלים על הוא לשון עם פירוש דברו הדבורים של תורה ותפלה עם לב שלכם שנקרא ירושלים ועל ידי זה וקראו אליה כי בכל מה שתקראו ותתפללו תלך התפלה אליה פירוש אל ירושלים הנזכר ששם שער התפלה כנודע ממה שאמרו (מלכים א', ח', מ"ה) והתפללו אליך דרך ארצם שכל התפילות צריכות לבוא עד שער שכנגד ירושלים ואינן באין לשער של ירושלים כי אם אותן שבאו מבחינת ירושלים שהוא הלב שנקרא כן כאמור וזהו כי על ידי שתדברו עם לב בחינת ירושלים על ידי זה קראו אליה תהיה קריאתכם בא אליה אל השער של ירושלים כי מלאה צבאה כי התפלה היא היום במילוי ושלמות בכל דבורה ואותיותיה שנקרא צבאה כי נרצה עונה על ידי התשובה ששב מיראה ומאהבה כאמור. ומפרש הכתוב ואיזה עונה נרצה שהיה הגורם הרעה ואמר אותו העון מה שלקחה מיד ה' כפליים שהן שני ידות וזרועות עולם אהבה ויראה שהן יד ה' כפלים כלומר יד ה' ב' פעמים שני ידות האמורים שצמצום של הידות היו בכל המדות ותענוגי עולם הזה ובפרט כסף וזהב כמבואר למעלה שהיו לבושים לשני הידות להיות ישראל אחוזים על ידן למעלה לשרשן על ידי הזרועות ההם ואדרבה

כי לקחה מיד ה' כפליים פירוש השני ידות ונשתמשו בהם בכל הטאתיה שעל ידי האהבה ויראה המלוכשים בהם עברו רצונו יתברך להמשיך אחר תאות גשמיות והמדות גשמיות ולא די שלא תיקנו לאחוזו על ידן באהבתו יתברך וביראתו אלא שהפילו אותן עוד בכל הטאתיה להמרות על ידיהן נגדו יתברך וזהו כי לקחה מיד ה' שהוא כפליים והפילה בכל הטאתיה ועכשיו על ידי שישבו בתשובה שני פעמים אחד מאהבה ואחד מיראה כאמור נחמו נחמו שני פעמים והיה עלייה לכל היראה והאהבה שהפילו מקודם כי אדרבה עכשיו תקנו מה שקלקלו כבר ואחוזו במדת היראה והאהבה לקרב את עצמם על ידם להבורא ב"ה ולתקן זאת העבר שנשתמשו במדות האלו להיפך בכל הטאתם. כי באמת סוף כל סוף צריכים כל ישראל לשוב בתשובה שלימה ואי אפשר להפטר מבלעדי זאת כי בשעת מתן תורה נתארסו ישראל ונתקדשו בקדושתן גמורים לבורא ב"ה כמו שכתוב (הושע ב', כ"א) וארשתיד לי לעולם וכמו שאמר הנביא ע"ה (ישעיה נ"ג, א) ואי זה ספר כריתות אמכם שפטר אתכם מאתו ועל כרחיכם סופכם לשוב עדין ולא לילך אחר שרירות לבכם הרע חס ושלום. וגם אמר הנביא (ירמיה ג', א) לאמר פ"י מן הראוי היה לומר הן ישלח איש את אשתו גו' והיתה לאיש אחר הישוב אליה עוד וגו' ואת זנית ריעים רבים ושוב אלי מכל מקום נאום ה' שמבקש הבורא ב"ה כביכול אף כי זנו אחר הרע שישבו מכל מקום ויקבלם ויורו לביאת הנואל על ידי שיעשו כאמור שיעשו בכל מעשה העולם רצונו יתברך ויקרבו כל נוצצי השכינה שהיא בחינת אדנ"י ששוכן בתחתונים ובפרט בחינת הדבור של תפלה ותורה שיהא באמת ומן הלב ואז יתעלה עולם הדבור ויהא עלייה לכל חלקי עולם הדבור לאותיות הנפולים ויקובל תפלתן מה שמבקשים לנאלם עבור שיהא באמת ובלב שלם וכל המדות שנתלבשו בלבושים הגשמיים כמבואר למעלה יתעלו למעלה לשרשם על ידי שיעבדו בהן לבורא יתברך ויושפע שפע רב טוב בעולם מה שאין כן קודם שישבו שעל ידי שפוגמין המדות ומטילין בכל הטאתם לפעול בהן פעולת הרע גורמים לאריכות הגלות ולבא עליהם דינים וצרות רחמנא ליצלן. וזהו כוונת הפסוק לפי דרכינו:

לקחי הפרשה לשבת – הדרך הקלה לזכות לזכרון

ואתחנן אל ה' בעת ההוא לאמר וגו' (ג.כג). ודרשו ר"ל (דברים רבה יא י) שהתפלל משה תקמ"ו תפלות כמנין ואתחנן. וי"ל למה התפלל כל כך הרבה. וגם להבין מלת לאמר שלכאורה אין לו פירוש במקרא. הנה ידוע מאמר חז"ל על בראשית (אותיות דר"ע אות ב) בשביל היראה שנקראת ראשית, ודקדקו חז"ל באמרו היראה שנקראת ראשית דייקא בשבילה נברא העולם ולא בשביל יראה אחרת. ולהבין זה, כי אית יראה ואית יראה (ת"ו הקדמה ה): אית יראה תתאה והוא יראת העונש, שמתירא מן הדין והעונש ומחמת זה עובד ה', הנה הנם שעובד ה' מיראה עכ"פ אעפ"כ יראה פחותה הוא מאוד ונקראת יראה אחרית, כי הוא סוף המדרגות. אבל אית יראה עילאה והיא יראת הרוממות, שמתבונן ומעמיק את עצמו בגדולת ה' תמיד איך שכל העולם קמיה כלא חשיב, ובעבור זה נופלת עליו אימה ופחד ויראה ורעד ובושת לעמוד לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה ומשוה את ה' לנגדו תמיד כמאמר הכתוב (תהלים טו ח) שויתי ה' לנגדי תמיד, עד שנתבטל במציאות ולבו נשבר ונדכה בהכנעה וענוה מחמת שאינו תופס מקום כלל נגד רוממותו ית', ויראה זו הוא מעולה ונקראת יראה ראשית, שהוא ראש כל המדרגות. ועל יראה זו רמו שלמה המלך ע"ה בחכמתו באמרו (ע' איוב כח כח) הן יראת ה' וגו', שכן בארמי קורין לאחת הן (שבת לא:), כי יראה זו נקראת אח"ת מטעם הש"ן, ושתי היראות הנ"ל נרמזו בתפילין, כי מלת תפלה הוא לשון התחברות מלשון נפתלותי כידוע (רש"י עה"פ בראשית לח, ו) ונקראת תפלה של יד, ר"ל האדם מחבר את עצמו לעבודת הבורא ב"ה מחמת הי"ד, ר"ל בחינת דין כמאמר הכתוב (שמות יג טז) על ידכה, ודרשו ר"ל (מנחות לו:). יד כה"ה, שמרמו על בחינת דין כידוע (זח"ג נד:), ומחמת אימת הדין מחבר האדם את עצמו לעבודת הבורא ב"ה. אבל תפילין של ראש מרמזת על בחינת חיבור מחמת רא"ש, ר"ל מחמת יראה הנקראת רא"ש כנ"ל. ויראה זו יכולים להשיג אותה בארץ ישראל

דווקא כמו שמרמז במלת ישראל ל"י רא"ש (לק"ת תהלים ס"ו ק"ו) ר"ל היראה הנקראת רא"ש, אבל בהוצה לארץ אין משיגים כי אם יראה חיצונית וע"כ נקרא חוצ"ה לארץ, על שם חיצוניות היראה. וע"ז היה משתוקק משה רבינו ע"ה ליכנס לארץ ישראל בכדי להשיג שלמות היראה על ידי מצות התלויות בארץ (סוטה יד:), והתפלל תקמ"ו תפילות בכדי שיעלה מתפלה לתפלה, כי תפלה הוא מלשון חיבור כנ"ל, ועלה מתפלה של יד לתפלה של ראש עד מדרגות גבוהות מאוד, עד שבוודאי השיג שלמות היראה כובשת והכנעה יתירה עד שנתבטל במציאות נגד רוממותו ית' ולא תפס מקום כלל בעיניו עד שאמר ונחננו מ"ה (שמות טז ו) וכמו שמעיד עליו הכתוב (במדבר יב ג) והאיש משה ענו מאוד, רק שהוא בהא תליא שמחמת רוב ענותנותו כסבור היה שעדיין לא הגיע לשלמות היראה וע"כ השתוקק משה ליכנס לארץ ישראל ולהשיג שלמות היראה כנ"ל. וזהו שרמו משה רבינו ע"ה ואמר ואתחנן אל ה', ר"ל שחיבר את עצמו בכמה תפלות וחיבורים ועלה מדרגות הרבה כנ"ל (עד שהגיע מבחי' י"ד לבחינת רא"ש היינו מיראה תתאה לבחינת יראה עילאה, וזהו תקמ"ו תפלות שהמספר של י"ד רא"ש עולה תקמ"ו). בעת ההוא לאמר, ר"ל בשביל לאמר גימטריא ירא"ה ה"ן, להשיג אותה מדרגה הנקראת ירא"ה ה"ן שהיא בארץ ישראל דווקא כנ"ל. ומזה נבא לביאור הכתוב (דברים ד ט) רק השמר לך ושמור נפשך מאוד וגו' וידוע מאמר חז"ל (ירושלמי סוטה ה) כל אכין ורקין מעושין, וצ"ל ר"ק הנאמר כאן מה אתה למעמ? ולפי מה שאמרנו ניהא, שהוזהרנו הכתוב ר"ק השמר, רצה לומר ששמר את בחינת ר"ק בחינת מיעוט, פירוש בחינת הכנעה וענוה הבאה מחמת יראת כושת הנ"ל שבאה לו מצד התכוננותו בגדולת הבורא ית"ש כנ"ל. וכפל הכתוב באזהרה ושמור נפשך מאד גימטריא מ"ה, כמו שאמר משה רבינו ע"ה ונחננו מ"ה (ועל דרך שאמרו חז"ל (אבות פ"ד מ"ד) מאוד מאוד הוי שפל רוח, כי מאד נקרא בחינת הכנעה ושפלות). ואמר

הכתוב פן תשכח את הדברים וגו', כמאמר חז"ל (פסחים סו) כל המתיהיר
אם חכם הוא חכמתו מסתלקת ממנו, כי השכחה אין לה שליטה אלא
במקום הס"א ולא במקום הקרושה, כמאמר הכתוב (זכרונות דר"ח) אין
שכחה לפני כסא כבודך, ועי' אמרו חז"ל (סוטה ה) תלמיד חכם מותר
להיות לו גאוה שמיני שבשמיני דווקא מספר ח' פעמים ח' ס"ד, אבל אם
חסר ממנו אחד נשאר ג"ם, ומיד כל המתיהיר חכמתו מסתלקת ממנו
ומשתכחת, על כן הזהיר הכתוב ביותר על בחינת עוה ואמר לשמור בחינת
ר"ק ומא"ד כנ"ל ועיי' לא ישרוט בו בחינת שכחה, ואמר פן תשכח את
הדברים אשר ראו עיניך ופן יסורו מלבבך, שני לבבות, ר"ל שני פעמים ל"ב
עולה גימטריא ס"ד, ר"ל שלא תסורו ממספר ס"ד הנזכר בגמרא שמיני
שבשמיני, כדי שלא ישאר ג"ם שעל ידי בחינת ג"ם שולט השכחה ח"ג. גם
נובל לפירוש עו"ה, על פי מאמר הכתוב (דברים ח יב) פן תאכל ושבעת וגו',
ורם לבבך ושכחת וגו', שעל ידי אכילה מרובה ותענוגי עולם הזה הגשמי
נתרומם הלב ונזכרת השכחה. ולכן אמרו חז"ל (אבות פ"ו מ"ד) כך הוא
דרכה של תורה פת במלח תאכל וגו'. ועוד אמרו חז"ל (אבות פ"ו מ"ו) במ"ח

דברים התורה נקנית, ומהם במיעוט דרך ארץ במיעוט תענוג במיעוט שינה
במיעוט שיחה, ועל אלה המיעוטים רמו הכתוב ר"ק השמר לך ר"ל, שתשמור
אזהרת חז"ל בענין מיעוט, היינו מיעוט דרך ארץ מיעוט תענוג וכו' וכנ"ל.
ועתה נתבאר הישב עוד פסוק אחד שנאמר (דברים ה ה) אנכי עומד בין ה'
ובניכם כי יראתם מפני האש וגומר, ר"ל שהוכיחם משה רבינו ע"ה ואמר
להם מה גרם לכם שהוצרכתם שיחיה אנכי עומד בין ה' ובניכם, מחמת כי
יראתם מפני האש, ר"ל שיראה שלכם היתה פחותה שהיתה רק מאימת
הא"ש שמרמו על בחינת הדין (וח"ג כו), ולא עליתם בה"ר – פירושו שלא
עליתם במעלות של בה"ר שמרמו על בחי' הכנעה וענוה כמאחז"ל (סוטה
ה) למה נתנה תורה על הר סיני מפני שנמוך מכל ההרים, גם מרומז בס"ת
של ל"ב נשב"ר ונב"ה (תהלים נא יט) אותיות בה"ר, וזה רמו להם משה
רבינו ע"ה באמרו ולא עליתם בה"ר, פירושו שלא הייתם במעלה זו של בה"ר,
וגם לא במעלות לאמ"ר שמרמו על בחינת ירא"ה ה"ן כנ"ל, גם מרומז במלת
לאמ"ר אותיות ל"א ר"ם, ר"ל שלא יהיה בבחינת רם כי אם בבחינת ענוה
ויראת הרוממות, שנזכה לזה באמת אמן כן יהי רצון: בת עין, ואתחנן

פּלפּלין מְפַלְפֵּין (35) – תשובה לפרשת דברים, הפסיד מעלת "עשרה ראשונים" או לא?

בתשובה לשאלה, אודות מי שמגיע לביהכ"ג בין העשרה ראשונים, ויצא
עוד לפני תחלת התפלה כדי להניח מו"ת בחיזו, ובכשחזר יש כבר עשרה
בלעדיו, האם הפסיד קזה מעלת עשרה ראשונים. כדי לדון בתשובת ענין זה,
יש לברר קדם מהו גדר מעלה זו של עשרה ראשונים, וכן אם זה הקלפה
בהלכות תפלה, או בהלכות ביהכ"ג וכדלהלן: טעם המעלה "בעשרה אדם
ראשונים" או בגברות מ"ו ב' איתא: "ואמר ריב"ל, לעולם יפסיק אדם
לבהכ"ג, כדי שיזכה וימנה עם עשרה הראשונים, שאפלו מאה פאים אחריו,
קבל שכן כלם, שכן כלם ס"ד, אלא אמא נותנים לו שכן כנגד כלם". טעם
הדבר מבאר ב"הר"ש"א בח"א, "דכל פי עשרה שכניתא שריא, והם י'
הראשונים שהביאו השכינה לבהכ"ג, והפאים אחרים אין עושין כלום בזה,
רק מה שמתפללין עם העשרה שהביאו השכינה לשם". ועי' בתר"י בגברות
(ד' א' מדפי הר"ף) שכתבו: "ומעם הדבר מפני שהשכינה שורה בגבהי
כשיש שם צבור, דכתיב אלקים יצב בעדת אל, ונראה דכונת התר"י גם
על דרך מש"כ המהר"ש"א, דהם הביאו השכינה לביהכ"ג. בן אמונים עי' בגמ'
שם ו' ב', "א"ר יוחנן, בשעה שהקב"ה בא בגבהי ולא מצא בה עשרה, מיד
כועס, ונאמר מדוע באתי ואין איש, קראתי ואין עונה, ואפ"ש לומר לפ"י,
שאותם עשרה ראשונים נזכות שמסלקין בעם, ועושין נחת רוח לבוית"ש,
הזו וזכותם יותר משאר אנשים, ענין השראת השכינה כל יום מהד"ש וז' וזע
אם דין זה נאמר דוקא בגבהי, שהוא מקדש מעט, או דבכל מקום
שמתאספין לתפלה. ולכא"ו משה שהגמרא נקטה לביהכ"ג ולא סתם
להתפלל, "יל דדוקא קאמר, והנימי בזה, ששכל יום יש ענין להשרות
השכינה בביהכ"ג, ששכל כול בכל יום הקב"ה נכנס ומשרה עוד פעם שכניה,
וכדמשמע לשון הגמרא בגברות ו' ב', "כל הרגיל לבוא לביהכ"ג ולא בא
יום אחר, הקב"ה משאל בו, וא"כ לפ"י בין שפאו עשרה לביהכ"ג, גם
כשיצא אחר מזה, שוב אין ענין של עשרה ראשונים בטל, בין
דהשכינה כבר שרויה בביהכ"ג מכת מה שבתחלה היה עשרה. אמנם מפרש
ויצא מדברי המ"א בס' ז' סכת"י, דכל המעלה בעשרה ראשונים, הוא
"דוקא שיתפלל עמהם", הרי דאם אינו מתפלל עמהם, אע"פ שבא לביהכ"ג,
אין לו מעלה זו. טעם שהאחריו"ל לא יכל להיות מעשרה ראשונים דל והנה
הר"ף והרא"ש בחרו להביא גם זו והנמצאות בש"ס בדר"מ"ו בפרק ז', לעיל
בפ"ק, בסמוך לשמענתא דמקדמי ומחשבי לבי בנישטא, אפ"ש לפ"י
לפר"ש, דהם ס"ל דהלכה דעשרה ראשונים הוא סניף בדין דמצות השכמה
לתפלה, או דהוא סניף בדין ורייות ויש מזה נפק"מ דאם יש מעלות אחרות
כנגד זה, פעמים דעדיף על מעלת עשרה ראשונים, ועי' בשו"ע סי' כ"ה ב:
"ויניח תפלין בביתו, וילך לבוש בצניעות ומכתב בתפלין לביהכ"ג, ובמ"א
שם סכ"ב כתב בשם כונות הא"ר: "שמחאי מעמא לא היה הא"ר מעשרה
ראשונים בגבהי, מפני שהם היו משכימים קדם אור הבקר, והוא לא רצה
לילך לביהכ"ג בלא תפלין, וכן מבאר במ"ב סי' ז' סקמ"ו טעם שהקב"ה
השמיט ההלכה דעשרה ראשונים הו' והנה הרמב"ם בריש פ"ח מתפלה,
כתב: וילעולם ישכים אדם ויעריב לבהכ"ג, שאין תפלתו נשמעת בכל עת
אלא בביהכ"ג וכו' ומצוה לרזין לבהכ"ג שנאמר ונדעה נרדפה לדעת את
ח"י, וע"ש בהנהגות מיומני אות ב' שמוציא הנמ' דגברות מ"ו ב', דקדים
מעשרה ראשונים, וצ"ב מדוע השמיט הרמב"ם דין זה. ולכא"ו נראה כי למד
שכל זה נכלל בהלכה של ישכים ויעריב לביהכ"ג, וצ"ע. ועין באגדה עמ"ס
גברות (עמ"י ח), שכתב: אמרינן פרק ג' שאכלו, אמר ריב"ל, לעולם ישכים
אדם לביהכ"ג, וימל שכן כנגד כלם, ואולי גם לפני הרמב"ם היה גרסא זו.
ו' שו"ר בספר ב'ן רידי' על הרמב"ם ומהנאון ר' ידידה שמואל בר' יהודה
מאריקה וצ"ל, מחכמי הדור לפני קרוב לשלש מאות שנה, ספרו

נדפס לאחר פטירתו, בפאלוניקי תקס"ו, שכתב: "ומה שלא הביא רבנו
דצריף להיות מעשרה ראשונים, אפ"ל דכיון דקאמר דישכים ויעריב, הא
כלול שם שיהיה להיות מעשרה ראשונים, ועוד דאין לו צורך לתפלה, אלא
שיש לו שכן גדול, והוא חסידות ולא מן הדין אחרית בתי, ראיתי להרב
כונה"ג שם, שכתב פרוש דברי רבנו, ושם מצאתי פתוב וכונתי קצת לדבריו,
אך מה שפרש במש"כ רבנו להשכים ולעריב, דהינו למנות עם עשרה
ראשונים, ע"ש, אין דעתי נוחה בזה...". ע"ש שכתב"ר למה אין נראה לו
לפרש בן הרמב"ם. היה מעשרה ראשונים ויצא לדבר מצוה זו והנה במ"א
שם בהמשך דבריו, פתב על מה שהאחריו"ל העדיף לזכור במו"ת לבהכ"ג
ומשום דף נמנע מלכבד קדם אור היום לביהכ"ג, "ואין להקשות דהא"ר י'
יכל להקדים לבוא מצד אחד קדם אור היום ואח"כ הו"ל לצאת מבגדי
כשיאור היום ויניח תפלין, י"ל, דאדחכי ויחכי גמרו הקהל ברכות השחר
ופסדו, לכן מוטב לבטלי הא מקמי הא". וכתב בא"א להנאון מבגדי שש:
"מצוה נראה מבאר, שכל שהשלים לעשרה ראשונים קדם זמן תפלה, והלך
אחר שהניח שם עשרה, ובא והתפלל אחר"כ, שלא אבד זכות התפלה
לעשרה ע"י צאתו לפי שעה משם... ונראה ששפחתהחילו תפלת י"ח קדם
שובו לשם ע"י שהיו שם עשרה זולתו, גם שבא בתוך זכו עשרה הראשונים
במעלה ההיא, כיון שהיו בשעת ההתחלה, אך כל שבא קדם התפלה, גם
שפבר היו אז שם כמה פעמים עשרה, כבואו (בתיורה) וזכה למעלתו שהיה
לו קדם צאתו, שהיה תחלה מעשרה ראשונים". היצא להניח תפלין בחיזו
לא הפסיד זכות עשרה ראשונים" ח' שו"ר בשו"ת הנאון המאיר להגרש"פ
שנעעבלג ח"ח סי' קל"א אות א, ששאל שם, "בביהמ"ד שולומדים
שם, ובדרך חמש דקות לפני זמן התפלה יוצאים כדי לעשות הכנות ושוב
נכנסים, וגם נכנסים הרבה שעדין לא היו היום בביהמ"ד, ונשאל, האם
אותם הראשונים אבדו מעלת עשרה ראשונים, ומשיב מדקדוק לשון המ"א
סי' כ"ה סק"ג, דהיה מן הנמנע מהאר"י לצאת כשיאור היום ולהניח מו"ת,
משום שיאחר ברכות השחר ופסדו, דמשמע שיאם בא לביהמ"ד קדם אור
הבקר, לא הפסיד כמה שניצא להכנות, משכר עשרה הראשונים, דאל"כ מה
צריף המ"א לתרין דאדחכי ויחכי גמרו הקהל ברכת השחר ופסדו, תיפול
שאם יצא מבגדי ח"י להניח תפלין וכבר יש שם בביהמ"ד יותר מעשרה,
יבטל ממנו הזכות מעשרה ראשונים אלא ע"כ כיון שהוא היה היום בביהמ"ד
מעשרה ראשונים, אפלו אם יצא לעשות הכנות לתפלה, לא בטל ממנו
הזכות וכו' אע"פ שבין דף בואו מהד"ש עשרה אחרים. העקר שישאר
להתפלל שם ראה משיב רבנו הגן איש ח"י (ש"א פ"רש"ת מק"ן א) שכתב
שמצוה על האדם להיות מעשרה ראשונים בבית הכנסת, ועקר המצוה
שישאר להתפלל שם, ולא פאותם שהיו מעשרה ראשונים בבית הכנסת
ואחר דף הולכים להתפלל בבית כנסת אחר ששם אינם מעשרה הראשונים,
וכנזכר בשער הכונות לרבנו ז"ל. וכשם שמצוה להיות מעשרה ראשונים
בשחרית בן מצוה גם בן במנחה ומעריב. וכל המקדשים יותר הוא קרוב אל
הקדושה יותר ושכרו יותר. וכשם שמצוה להיות מעשרה ראשונים דף מצוה
להתעבב עד שלא ישארו עשרה בבית הכנסת, ומכל שכן שצריף להזהר
שלא יצא ראשון מעשרה האחרונים שהראשון שהעשרה האחרונים שישאר
בבית הכנסת הוא העקר הגורם סלוק אור השכינה מבית הכנסת, ועין אליהו
רבא (סי' ג' אות א) והסד לאלפים שם ועוד אחרונים. וידוע המעלה שהזהר
אומר על מי שזכנם מעשר בתפלין לבית כנסת שזה קדם לעשרה ראשונים
וכדי להרויח מעלה זו יוצאים לתדר צדדי כדי להשכינה בטלית ולהניח
תפלין ובשחרות יאמר הפסוק ואני ברב חסדך יצוה לשים לב שיש
לפחות 11 מתפללים ורק אז לעבר לתדר הצדדי.

בששון ובשמחה בגיל וביראה התחלנו זה מכבר בס"ד מדור חדש אשר יעסק אי"ה בפניות הנלמדות והמפרסמות אבל כאן נשתדל להביא טעם נכון ואמתי שמביא להתרגשות רבה ולהתפעמות בנימי הנפש לשומעים שמתמלאים בשמחה ועוצמה ולרחק כטפח מעל הקרקע מרב התלהטות הלב לאבינו שבשמים ומקבלים כוחות מחדשים לעבודתו יתברך "חדש כנשר נעורכי" לחדש ולהתחדש בעזרת עזר עולמים חי החיים אשר בידו נפש כל חי הנותן אמרי שפר, ובכן מה אשיב לה' כל תגמולוהי עלי כוס ישועות אשא ובשר ה' אקרא, אשירה לה' כי גמל עלי וחילאי חסדו עמדי על אשר ובני לתפח עשר לה' לעולמות חדשים ואור חדש אור מתוק, גלעיני ואביטה נפלאות מתורתך. הנה סוגיא אקטואלית במיוחד לבינו והנה לנו מהסוגיא במסכת ביצה דף מ. **משקין ושוחטין את הביתיות** כתב הבן יהודיע הסבר נפלא על הסוגיא אין משקין ושוחטין את המדבריות, אבל משקין ושוחטין את הביתיות. נראה לי בס"ד הנה שמותיו יתברך יש בהם אותיות הפשוט ויש בהם אותיות המלוי ופגם העונות מניע באורות של בהינת המלוי להורידם ממדרגה עליונה למדרגה תחתונה ואינו מניע באורות של בהינת אותיות הפשוט. ולכן עקר התקון והעליה הוא באורות של בהינת המלוי אבל אורות של בהינת הפשוט אין צריכין לך ומשקין הוא רמז לתקון ושוחטין הוא לשון המשכה כמו (מלכים א' י טו) "הב שוחט" והוה שאמרו אין משקין רוצה לומר מתקנים ושוחטין רוצה לומר מושכין ממדרגה תחתונה למדרגה עליונה את המדבריות פרוש אורות אותיות הפשוט שהם יוצאים ונדברים בפה האדם כלומר אלו האורות אין צריכין לא תפוק ולא המשכה כי אין הפגם מניע להם להורידם אך משקין רוצה לומר מתקנים ושוחטין רוצה לומר מושכין ממדרגה תחתונה שרדו בה על ידי פגם העונות להעלותם למדרגתם העליונה את הביתיות הם אורות של בהינת אותיות המלוי שהם בתוך הפשוט. ועל דרך הסוד עמק יותר הנה נודע כל ענין הפגם והתקון ונדלות וקטנות ועליה וירידה הכל הוא בפרצופי המחין שהם נקראים פנימיות העולמות, אבל פרצופים שהם נקראים היצוניות העולמות בערך הנזכר כלום עומדים בצביונם ובתקונם באשר כבר נזכרו ונתקנו בזמן הראוי להם בעת שעלה פרצון המאציל שהאציל וברא ויצר ועשה כל העולמות כלם ואין שום בזה לא מעוט ולא ירידה ולא נדלות ולא קטנות ואין בהם שום שנוי כלל ואילו נרמזים באותיות הפשוט של שמות הקדש ולא קורא אותם בשם מדבריות אך לאותם שהם נקראים פנימיות העולמות קורא אותם בשם בתייות והן הן הדברים אשר כתבנו לעיל בדבור הקודם כי הכל עולים בקנה אחת. ולזה אמר בברייתא אלו הן מדבריות, כל שיצאות בפסח רוצה לומר בפה סח דהינו שהם בסוד אותיות הפשוט של השמות שיוצאים במבטא שפתיו של אדם ורועות באפר אלו ישראל כי באפר אותיות 'בפאר' דכתיב (ישעיה מט, ג) 'ישראל אשר בך אתפאר' והם עניים

שרואין עצמן באפר כמו שאמר אברהם אבינו (בראשית יח, כו) 'ואנכי עפר ואפר' אך באמת הם פאר שהקב"ה יתפאר בהם ואלו האורות שהם בסוד האותיות הפשוט אין מהם ניקה והשפעה אלא רק לישאל דוקא. והוה שאמרו ורועות באפר' שהם רועים ומשפיעים בישראל דוקא, ונכנסות ברכיעה ראשונה נכנסות לשון אספה וחבור רביעה ראשונה רמז לעולם האצילות שהוא עולם הראשון שבארבעה עולמות אביע ואצילות, בריאה, יצירה, עשיה ונכנסות שם לקבל שפע אור אין סוף כדי להשפיע ממנו לתחתונים. ואלו הן בתייות רוצה לומר שהם בהינת המלוי כל שיצאות ורועות הוין לתהום ונבול שלהם ולא תתמיד ואת אלא הוא רק לפי שעה כי אחר כך ובאות ולנות בתוך התהום שקבוע ומסוד להן. למה לי לממר משקין ושוחטין? הנה לפי פשט הנמרא נראה בנות המשקין להקשות למה נקוט תרתי משקין ושוחטין תפני בחדא מניה דאם נפרש בנותו להקשות על שוחטין בלבד למה תני לה דלמא משקין בלבד הוה ליה לממר למה תני שוחטין וכן אם בנותו להקשות על משקין בלבד הוה ליה לממר למה תני משקין, על כן השתא נקוט המשקין תרתי בקשיותו מכרח לפרש בנותו לומר למה נקוט תרתי תפני בחדא או משקין או שוחטין ומאחר דבנותו להקשות בך נחוי אנו מאי קשיא ליה? והלא באמת תרניהו צריכי דהא אציל צד המר בהשקאה טפי משחיטה משום דאיכא לממר לא רעה בהמה מהורה מן הכלב דמונותיו עליה בן אלו מוונותם עליה ולהכי אי נקוט אין משקין במדבריות ושחטין דאין שוחטין מפל שכן הוה דבביתיות לא התיר אלא השקאה אבל שחיטה אסור, ואם יאמר אין שוחטין בלבד הוה אמינא דממר להקשות המדבריות דלא ילפינן השקאה משחיטה מטעם האמור ולכן מכרח למקוט תרניהו ואם בן קשה מאי קשיא ליה? ונראה לי בס"ד בנות המשקין להקשות על הסיפא דוקא למה אמר אבל משקין ושוחטין והוה ליה הכי אין משקין ושוחטין את המדבריות, אבל שוחטין את הביתיות ודרענא דממר להקשות הביתיות מפל שכן ומשני נקוט השקאה גפי שחיטה ללמדך דלשקין אנש בהמתו והדר לשחט. ועוד נראה לי בס"ד בנות המשקין להקשות על הרישא דאמר אין משקין ושוחטין למה בריד להו בחד בריד דמשמע דהשקאה ושחיטה שכי אהדי ועבדי להו בחדי הדדי והוה ליה למפלגניהו ולומר אין משקין ואין שוחטין דהשקאה היא בעת להורא ושחיטה בעת להורא ותרין ברכניהו ללמדך אורחא דלמא דמשקין ואחר כך שוחטין משום שריא דמשכא. ודע דרוב הפוסקים סבירא ליה השקאה מתרת גם בביתיות לצד ההמה דלא גרעה מפלג דמונותם עליה ולא אסרו פאן במדבריות אלא רק השקאה דעבדי לצד שחיטה ויש עוד פוסקים דסבירא ליה דאין משקין המדבריות אפלו לצד גופם וחיהם משום דמוקצין נהו. ועין סימן תצ"ו ותצ"ח ופר' חדש שם ועין שו"ג סימן תצ"ח סי"ב עין שם.

מחצית יצחק

"יהב ליה ידיה, ואוקמיה" לב בוער וכסופים להשם יתברך מהאדמור מקאמרנא כח' – סוד זכור הנפש

כו וקדונו אותי לכך זכות ואני מסמך דביעי למכו הרי"ש או שלישי וזי צנה הכנח והכנח לא יגנה" וזמעה, יש להתחנן ולהוסיף קדושה ובפרט בזמן הזה כשחדש תמוז כבר מרמז על זמני תשובה וכבר נכנס השבוע שחל בו תשעה באב ועד... סוף השנה שבאמור בעוד פחות מחודשיים אנהנו נצבים בברך ב... כפור ויש לקחת זאת בהשבונו ולכן יש לנצל הנדמנות פו זאת להתאמן ולהתקרב אל ה' יתברך, בסיום כל מאמר נשתדל לסכם את דברי הרב כדי שנוכל לצאת עם "פעקאלע" וה' יהיה בעזרתו. זו ההקדמה תשאר בכל שבוע, אז אם אתה כבר מכיר, פשוט דלג לעיקר התוכן... והפעם... **סוד זכור הנפש** על כה המזל: מהיכל הנצחה ממלך שבו כרז בקלקות קלמוסו מסביר בטוב טעם את כל "הענינים" שמנו באותיות הקטנות הספיתו ושמעו ושמעו נפסקם ואתם הדברים בחד יוד בה' בטפחה מפיסק עין זחר ענין בנות אלהים אלהיך אלהינו עין ר"מ פנהם רל"ד ואת לעלא מניהו חיון אלהיות מסמרא דקדושה ואת חיון מסמ"א אלהים אחרים ואלהיות דקדושה אלהים חיים ועל אליו אלהיות דקדושה אתקרי אלהי האלהים ועלת על בלא אל אדון על כל המעשים וכל זינא אזיל לזניה ובגין דאית אלהים אחרים אמר עליהו זבח לאלהים יחרם בלתי ליהויה לבדו בגין דלא יתערב אלהים חיים עם אלהים אחרים ואסור לאדכרא בקרבנא שמא, דאלהים, עין ספא ק"ח דהשתא אלהים לא אתחבר לקרבנא דאלמלא אתחבר ביה, בפה אלהים יסקלון אודגין לאתחבר תמן. ועל דא זבח לאלהים לשמא דאלהים אפלו קדושים יחרם. וזה השם הוא קדוש זבח ומפיר שם אלהים יחרם עד לעתיד שיתבשר רוח השמאה ויהיה בטול הקלפות אלהים אחרים אז תחפץ ובחי צדק כמבאר בספא משפטים ע"ש ענין נפלא ומתוק. ומעתה אחי תדע שקל אלהים הכתובים בתורה הם קדושים חוץ ממקום שכתב אלהים אחרים אל אחר אל גבר אל זר כל אלו הם עבודה זרה, צא תאמר לו אבל כל אלהים סתם והייתם כאלהים בראות פני אלהים ויבא אלהים ויברך אלהים הם קדושים תדע שאמר

הנה תהלות לאל עליון ובה אותנו ה' יתברך להוסיף מדור חדש שהתחלנו בס"ד זה מכבר, שמפירתו הפשוטה להליהב לבות ישראל קדושים לאביהם שבשמים גם במצבים הכי קשים ונסיונות "שלא נדע" הכל לא מדילי אלא מהרב הגאון המפרסם בנגלה ובנסתר בוצינא קדישא חסידא ופרישא בנן של קדושים כקש"ת מוהר"ר יצחק יהודה יחיאל ספרין זצ"ל אב"ד דק"ק קאמרנא בעל "היכל ו'אוצר החיים" ועוד... האדמו"ר מקאמרנא איש קדוש וכל רז לא אגים לה, שופך אור חדש ומצחק וחדושים שלא שמעתם און ביאורים נפלאים מזויות שונות המשלבים את הלב ומגלים רק טפח מאור תורתו הזורה תורת אמת, ובאמת שיש בדבריו הרבה משגים בקבלה, ודבריו דברים עמוקים, אך החלק העקרי שנתמך בו במדור זה הוא לשונו הנהב ואתה ישראל ללא נבול, לשונות של עידוד ותמיכה, תכלה רח ולטוף נפשות פצועות תוקקות כל כך ליחס של אבא אוהב ותומך, ונוטע תקנה, והתלה תדשה. ואור חדש מפציע ומחדש את הבריות בחיות חדשה ולב שמת, ובטוחני שגם מי שלא מבין בסוד הענינים, ימצא מרגוע לנפשו וכ"ש מי שבכר בא בסודם של דברים ודרך סלולה להתחדש לנער מעליו את כל החרות ובפריה חדשה להתקרב לאבא שבשמים שאוהב אותנו אהבה שבמעט שכן תמותה לא יכול לתפס ולהכיל, האדמו"ר ממש מלוח אותך יד ביד ומראה לך את הדרך לצאת מהצרה שלך. ולהדבק בו יתברך. ואלו מה עקמת צהקלמה "קחו ספרי והשתעטעו צו וגמסו כי לך נצלתה שנתפשט על ידי התקמה זאת צעולם על פי דרכי מן אור טבעת הגמים למנו מפלח למנו מכה רבנו הקדוש אור המאיר אור עינינו ונלחל צו חליעור צו עקה הרי"ש טוב אשר האיר עינינו בצארו נלך עד ציאת ונון ואתי תלמידיו הקדושים מסמכים מן הקדוש הנה הסמוך מלמיה השילני הנביא ואם יקשה לך אחי על חריכות דבורים שכתבתי לי מלך המנגד להפיר פהם שחני נכמה משלשה גדולי עולם ואין צי פחד משום פגע ונגע כי נחוי רב ועגום פלחיה סתוף והכלל לי לכתב

